

अनुरथम् *ind.* Behind the carriage; P. II. 1. 6.

अनुरथ्या [रथ्यामन्वायतं स्थिता] A foot-path, a by-road, the margin of a street, (a path along the margin of a road); प्रकाशीकरणार्थं च निशागमनशङ्कया । दीपश्रृङ्गास्तथा चकुरनु-रथ्यासु सर्वशः Rām. 2. 6. 18; Mb. 3. 15. 20.

अनुरसित *a.* Sounding, echoing; उद्भीवैरनुरसितस्य पुष्करस्य M. 1. 21 accompanied in sound.

अनुरसः, -रसितम् Echo, reverberation; °गुरु magnified by echo; अनुरसितगुरुणि स्त्यानमम्बूकृतानि U. 2. 21; (this same vesre occurs in). Māl. 9. 6; Mv. 5. 41.

अनुरसः [अनुगतो रसम्] 1 A secondary feeling (in Rhet.). -2 A secondary flavour; लवण° saltish taste; मधुरानुरसं रक्षं लवणानुरसं लघु । नार्यास्तु मधुरं स्तन्यं कषायानुरसं हिमम् Suér.

अनुरहस *a.* [अनुगतम् रहः] Secret, solitary, private. -**सम्** *adv.* In secret, apart, privately; अनुरहसमनायि नायकेन Śi. 7. 50.

अनुरात्र *a.* Following the night. -**त्रम्** *adv.* In the night; every night, night after night.

अनुराद्ध *a.* Accomplished, obtained.

अनुराध *a.* 1 Causing welfare; also written as अनूराध; इन्द्रं वयमनूराधं हवामहे Av. -2 Born under the asterism अनुराधा P. IV. 3. 34. -**धः** N. of a Buddhist. -**धा** [अनुगता राधां विशाखा] N. of the 17th of the 27 lunar mansions or asterisms (so called because it follows राधा or विशाखा). It consists of four stars. -**Comp.** -**ग्रामः**, -**पुरम्** the ancient capital of Lankā or Ceylon; founded by अनुराध. Also called अनुरोधपुर, described by Rājasekhara as full of curiosities. It is a large town in the north of Ceylon "with 1600 square granite pillars which supported the floor of an enormous monastery called 'The Great Brazen Palace' said to have been built in 161 B. C."

अनुरुद्ध 2. P. To weep along with, condole with, sympathize; गुरुशोकामनुरोदितिव माम् Ku. 4. 15; अनुरोदितिव करुणेन पत्रिणाम् Śi. 4. 47.

अनुरोदनम् Condolence, sympathy.

अनुरुध् 7 U. 1 To obstruct, block up; शिलाभिर्घे मार्गमनुरुधन्ति Mb.; to surround, hem in; रुदानुचरैर्मखो महान्.. अन्वरुधयत Bhāg. -2 To bind, fasten. -3 To stick or adhere to, follow closely, observe, practise; अनुरुध्या-दधं त्र्यहम् Ms. 5. 63 should observe impurity (be in mourning); पुमांसमनुरुध् जाता पुमनुजा P. III. 2. 100 Sk. born immediately after a male. -4 To love, be fond of, or devoted to, attach oneself to. समस्थमनुरुधन्ते विषमस्थं त्यजन्ति च Rām.; सङ्वृत्तिमनुरुधन्तां भवन्तः Mv. 2 follow or adopt; स्वधर्ममनुरुधन्ते नातिक्रमम् Ki. 11. 78; नानुरोत्स्ये जगद्भ्रमीम् Bk. 16. 23 love, like. -5 To conform to, obey, follow, adapt oneself to, act up to; नियति लोक

सं. इ. को.... १४

इवानुरुधयते Ki. 2. 12; हन्त तिर्थञ्चोऽपि परिचयमनुरुधयन्ते U. 3 remember or cherish (act up to it); मद्रचनमनुरुधयते वा भवान् K. 181, 298; वात्सल्यमनुरुधयन्ते महात्मनः Mv. 6 feel the force of compassion; तेनापि रावणे मैत्रीमनुरुध् व्यपेक्ष्यते Mv. 5. 34 following up; यदि गुरुवन्नुधयसे Mv. 3 regard with respect, obey; अनुरुधयस्व भगवतो वसिष्ठस्यादेशम् U. 4; चन्द्रकेतोर्वचनम् U. 5. -6 To coax, gratify, flatter, soothe; इत्यादिभिः प्रियशतैरनुरुध् मुग्धाम् U. 3. 26; अभिनवसेवकजनेऽपि एवमनुरुधयते K. 207 please by carefully attending to &c., show regard for; 248. -7 To urge, press, entreat, request; आगमनाय अनुरुधमानः K. 277; तथा चाहमनुरुध-मानस्तां बकुलमालां दत्तवान् Māl. 1; सा च भीमधन्वना बलवदनुरुद्धा Dk. 122 courted, wooed. -8 To assent or agree to, approve; like, comply with; प्रकृत्यो न मे व्यसनमनुरुधयन्ते Dk. 106; यदि भगवाननुरुधयते Mv. 4 agree with me.

अनुरुद्ध *a.* 1 Checked. -2 Opposed. -3 Pacified, soothed.

अनुरुध् *a.* [रुध-किप्] 1 One who obeys, conforms to &c. -2 Obeyed, observed, wanted (अपेक्षित), written as अनूरुध्; आक्षिप्त पूर्वस्वपरा अनूरुत् Rv. 3. 55. 5.

अनुरोधः-धनम् 1 Compliance, gratification, fulfilling one's wishes &c. -2 Conformity, accordance, obedience, regard, consideration; धर्मानुरोधात् K. 160, 180, 192; अत्र नानुरोधं तर्क्ये Mv. 7 pleasure or gratification; आधारा-नुरोधात् Mu. 1. 2 out of regard for; कविश्रमानुरोधाद्वा Ve. 1 in consideration of; दत्तोत्सेकः प्रलपति मया याज्ञवल्क्यानुरोधात् Mv. 3. 28, 5. तदनुरोधात्-धेन accordingly, in accordance with it; वेदेद्रिपश्चिन्महतानुरोधात् Pt. 1. 100 after great consideration; humouring; प्राप्तार्थग्रहणं द्रव्यपरीवर्तानुरोधनम् H. 2. 101; reference (of a rule.) -3 Pressing, urging, coaxing; entreaty, solicitation, request; क इवानुरोधः K. 209; तदनुरोधात् 135; विनानुरोधात्स्वहितेच्छयैव Ś. 20. 81. -4 Bearing of a rule.

अनुरोधिनः-धक *a.* Compliant, complying with, obeying or conforming to, having regard to, caring for; पतिव्रतानां समयानुरोधिनी Rām.

अनुरुह P. To ascend, mount; पञ्च पदानि रूपो अन्वरोहम् Rv. 10. 13. 3.

अनुरूप *a.* [रूपस्य सदृशः योग्यो वा] 1 Like, resembling, corresponding to; शब्दानुरूपेण पराक्रमेण भवितव्यम् Pt. 1; worthy of; आत्मानुरूपं वरम् Ś. 1; रूपानुरूपं K. 192, 203. -2 Suitable or fit, adapted to, according to, with gen. or in comp.; नैतदनुरूपं भवतः K. 146, 158; भव पितुरनुरूपस्त्वं गुणैर्लोकान्तैः V. 5. 21; काममनुरूपमस्या वपुषो वल्कलम् Ś. 1; स्वप्रमाणानुरूपैः सेचनघटैः *ibid.*; सत्त्वानुरूपा सर्वस्य श्रद्धा भवति भारत Bg. 17. 3; R. 1. 33; Me. 13. -**पम्** 1 Resemblance, likeness, conformity. -2 Suitability, fitness; अपि जनकमुताया-स्तच्च तच्चानुरूपम् U. 6. 26. -**पः** The antistrophe, having the same metre as the स्तोत्रिय or strophe; the second of the three verses (तृच) recited together, the other two being स्तोत्रिय and पर्यास; एकस्तोत्रियेवहस्सु योऽन्योऽनन्तरः सोऽनुरूपः Aśval.